

دستاوردهای پژوهش و فناوری سال ۱۴۰۳

دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

گروه علوم و مهندسی خاک

مجریان: خدابخش گودرزوند چگینی، منوچهر گرجی، محمدرضا بی همتا

ایمیل mrghanad@ut.ac.ir ; mgorji@ut.ac.ir ; kchegini@ut.ac.ir

جوایز دریافتی:

پژوهشگر نمونه دانشگاه تهران، پژوهشگر نمونه وزارت جهاد کشاورزی
پژوهشگر نمونه سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین
تقدیر نامه از سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
گواهی ارزش زراعی موسسه تحقیقات، ثبت و گواهی نهال و بذر
گواهی ارزیابی فناوری TRL9 در سال ۱۴۰۴ و TRL8 در سال ۱۴۰۳

شرح فناوری

به منظور معرفی عدس سازگار با سامانه کشت حفاظتی و متحمل به سرمای سخت زمستانه در راستای فراهم سازی امکان کشت عدس پاییزه در اقلیم های سرد و معتدل سرد کشور، طی مدت ۸ سال بر اساس گزینش تک بوته تحت فشار بقای زمستانه و سرمای طبیعی، رقم پاییزه تحت عنوان سبز پردیس خالص سازی شد. این رقم در مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آب دانشگاه تهران در اراضی دیم کوهین برتری عملکرد ۲/۱۷ برابری نسبت به رقم بیل سوار، ۲/۵۲ برابری نسبت به رقم کیمیا، ۱۴/۹۳ برابری نسبت به رقم گچساران و ۱/۸۳ برابری نسبت به رقم مراغه داشت. کشت پاییزه آبی این رقم در مزرعه پژوهشی دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران نسبت به کشت آبی بهاره ۵۱ درصد افزایش عملکرد نشان داد. بر اساس نتایج بدست آمده در مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اردبیل، رقم عدس سبز پردیس با تحمل سرمای ۳۰- درجه سانتیگراد به عنوان متحمل ترین رقم مورد کشت در سابقه کشت عدس در استان اردبیل ثبت گردید که نسبت به ارقام رایج بهاره بیش از سه برابر افزایش عملکرد دانه نشان داد. در استان زنجان کشت ترویجی پاییزه لاین جدید نسبت به رقم بیل سوار، در شهرستان خدابنده ۷۲ درصد، در شهرستان ماهنشان ۳۰ درصد و در شهرستان خرمدره ۱۷ درصد برتری نشان داد. در شرایط کشاورزی حفاظتی، کشت مستقیم این رقم در روش خاکورزی حفاظتی، از نظرتبئیت نیتروژن با تأثیر ۳-۲/۵ برابری نسبت به خاکورزی رایج نشان داد. میزان پروتئین دانه این رقم ۲۲/۷۵ درصد بوده که در مقایسه با ارقام تجاری رایج، ارزش تغذیه ای بالاتری داشت. مطابق با پروژه ی مصوب ۱۱۱۷۱-۰۵۷-۱۵-۱۵-۰۱، با عنوان بررسی صفات متمایز کننده (VCU) لاین جدید عدس پردیس همراه با ارقام و شاهد های بومی در کشت پاییزه مناطق سردسیر، اجرا شده توسط مؤسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور لاین پردیس نیز در مقایسه با ارقام شاهد بیل سوار و سنا به ترتیب ۴۳ و ۶ درصد برتری عملکرد داشت. این ژنوتیپ در مقایسه با ارقام شاهد انحراف از خط رگرسیون کمتر، واریانس محیطی کمتر، ضریب تغییرات کمتر، واریانس درون مکانی کمتری داشته و از نظر شاخص پایداری WAASB پایدارترین ژنوتیپ شناسایی شد.

عنوان فناوری

معرفی رقم گیاهی عدس
پاییزه سبز پردیس

حوزه کاربرد و بازار هدف

کشاورزی و منابع طبیعی

وضعیت فعلی بهره برداری از فناوری

- ☐ نمونه مهندسی
- ☐ نیمه صنعتی
- ☒ تولید انبوه

